

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 24. oktober 2019
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Fie Clement Beisheim
Sagsnr.: 2019-0030-2684
Dok.: 1271841

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 422 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 26. september 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Lene Steen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 422 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere henvendelsen af 18. september 2019 fra ESPD om bedre forhold for voldtægtsofre, jf. REU Alm. del – bilag 112, samt kommentere på og forholde sig til hvert enkelt af de af ESPD foreslåede initiativer?”

Svar:

1. Sager om voldtægt og andre seksuelle overgreb er et fokusområde for mig som justitsminister, og af samme årsag har jeg derfor også besluttet at gennedsætte det ekspertpanel, som den tidligere justitsminister nedsatte, og som bl.a. skal komme med bud på, hvordan vi kan blive bedre til at tage hånd om voldtægtsofre i hele sagsforløbet og forebygge voldtægter.

Ekspertpanelet har allerede set på nogle af de emner, der nævnes i henvendelsen fra Everyday Sexism Project Danmark (ESPD), og foreslået en række initiativer, som er ved at blive gennemført. Det drejer sig bl.a. om at udbrede viden om ofres traumereaktioner både i retten og i undervisningen af politi, anklagemyndighed, bistandsadvokater og domstolene. Der pågår således netop nu et arbejde i forhold til at sikre, at viden om traumereaktioner udbredes på bedst mulig måde og til de rette myndigheder.

Derudover har der som en del af ekspertpanelets arbejde været rettet et stærkt fokus på ofres vej gennem retssystemet. Det har bl.a. betydet, at der nu er fastlagt en række obligatoriske minimumsagsbehandlingsskridt, som skal foretages af politiet i forlængelse af en anmeldelse om voldtægt.

Ekspertpanelet vil inden udgangen af 2019 pege på en række yderligere forslag, som mit ministerium kan arbejde videre med. Bl.a. er ekspertpanelet ved at se nærmere på bistandsadvokatordningen.

Jeg ser derfor frem til at modtage ekspertpanelets sidste forslag, så vi kan sikre, at ofre for voldtægt får den bedst mulige behandling. Jeg vil desuden sørge for, at henvendelsen fra ESPD bliver videresendt til ekspertpanelet, så forslagene kan indgå i ekspertpanelets sidste drøftelser.

2. ESPD foreslår bl.a. også indførelsen af samtykkebaseret lovgivning. For regeringen er det vigtigt, at vores lovgivning afspejler det moderne samfund, vi lever i, og tydeliggør, at sex uden samtykke er voldtægt. Derfor følger det også af det politiske forståelsespapir af 25. juni 2019 mellem Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten, at

regeringen bl.a. på baggrund af Straffelovrådets anbefalinger, hvad angår muligheden for at gennemføre en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse, vil tage initiativ til ny lovgivning.

Jeg ser meget frem til at modtage resultatet af Straffelovrådets arbejde, så regeringen kan tage stilling til, hvordan en ny bestemmelse i straffelovens § 216 om voldtægt konkret bør udformes, og om der er behov for konsekvensændringer af de øvrige bestemmelser i straffelovens kapitel 24 om seksualforbrydelser. Det er min forventning, at Straffelovrådets arbejde vil være afsluttet i starten af det nye år.

3. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen endvidere indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende om behandlingen og prioriteringen af sager om voldtægt:

”Rigsadvokaten har fastsat retningslinjer for anklagemyndighedens behandling af voldtægtssager i Rigsadvokatmeddelelsen, herunder om anklagerens strafpåstand, vejledning af forurettede mv. Herudover har Rigspolitiet i april 2016 udstedt nationale retningslinjer om politiets behandling af sager om voldtægt og voldtægtslignende forhold. Retningslinjerne er udarbejdet i samarbejde med Rigsadvokaten og er efterfølgende fulgt op af lokale retningslinjer i samtlige politikredse.

I praksis er behandlingen af sager om voldtægt i anklagemyndigheden forankret i Advokaturen for Specielle Sager.

Der er politisk fastsat målsætninger for sagsbehandlingstiden i voldtægtssager med henblik på at forbedre voldtægtsofres retsstilling før og under retssagen. Målsætningen for politiet og anklagemyndigheden er, at det samlede tidsforbrug fra sigtelsen til sagen indbringes for retten ikke overstiger 60 dage, og at det samlede tidsforbrug fra sigtelsen til sagens indbringelse for retten ikke overstiger 4 måneder i de tilfælde, hvor der gennemføres mentalundersøgelse af sigtede og eventuelt tillige sker forelæggelse for Retslægerådet.

Det bemærkes, at siden 2. kvartal 2018 er over 75 pct. af voldtægtssagerne behandlet inden for fristen på henholdsvis 60 dage (uden mentalundersøgelse) og 4 måneder (med mentalundersøgelse).

Behandlingen af voldtægtssager har de senere år været genstand for stor opmærksomhed i anklagemyndigheden, og der er iværksat en række forskellige initiativer for at sikre, at de gældende regler og retningslinjer efterleves, og at sa-

gerne behandles korrekt og hurtigt. Det er Rigsadvokatens vurdering, at mange af de iværksatte initiativer overordnet set har haft en positiv effekt, samtidig med at der hele tiden er opmærksomhed på, hvor der kan være behov for yderligere indsatser. Samlet set gælder, at området løbende bliver fulgt af de regionale statsadvokater i forbindelse med det almindelige tilsyn med politiets sagsbehandling.

Samtidig har sager om voldtægt siden 2015 ad flere omgange været genstand for et særligt tilsyn fra de regionale statsadvokater. I den forbindelse har statsadvokaterne bl.a. set nærmere på politiets vejledning af forurettede om adgangen til erstatning og til at få beskikket en bistandsadvokat, ligesom der har været fokus på anklageskriftets udformning og anklagemyndighedens strafpåstand i voldtægtssager. Senest har statsadvokaterne via tilsynet blandt andet haft fokus på, om Rigspolitiets vejledning om voldtægtssagers behandling følges samt på de sager, hvor der sker henlæggelse eller frifindelse.

Herudover har der i politiet og anklagemyndigheden været iværksat en målrettet indsats for at forbedre sagsbehandlingstiderne i sager om bl.a. voldtægt i forhold til de politisk fastsatte frister. Således er der iværksat en række konkrete initiativer både lokalt i politikredsene og centralt blandt andet med henblik på at skærpe det ledelsesmæssige fokus og opmærksomheden på en forbedret målopfyldelse i disse sager.”